

Σουάβων (ἀρχαία: ἐπαρχίας τῆς Γερμανίας, περιλαμβανούσης καὶ πολλὰ μέρη τῆς νῦν Ἑλβετίας) κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τοῦ νικητοῦ τοῦ Καρόλου τῆς Ἀνδεγαυίας καὶ ἐπρόκειτο νὰ κατατομηθῆ, γεγωνυῖα τῆ φωνῆ καὶ πλήρει ὑπερηφανείας ἐβεβαίωσε τοὺς τίτλους του εἰς τὸ στέμμα, μεθ' ὃ, σκεφθεὶς ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τινὰ ἐκ τῶν ἰδικῶν του τὴν εὐγένειάν του, ἦν ἀφῆρουν ἐξ αὐτοῦ, ἔριψε τὸ χειρόκτιόν του ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ, προσκαλῶν θαρραλέον τινὰ ν' ἀναλάβῃ τοῦτο καὶ ἐκδικηθῆ τὸν θάνατόν του. Τὰ γαλλικὰ χρονικὰ τῶν ἱπποτικῶν χρόνων εἶνε πλήρη ἀνεκδότων, ἐν οἷς τὸ χειρόκτιον ἀναμιγνύεται ὡς σημεῖον προκλήσεως ἢ ἐρωτικῶν συμβάντων.

Μετὰ λαμπρὰν ἐορτὴν, ἐν ἣ διεκρίθησαν οἱ εὐγενεῖς Γάλλοι, ἀπεφασίσθη νὰ γείνωσιν ἐν τέλει θηριομαχίαι, ὡς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐποχῇ. Ἐν τῇ κονίστρᾳ λέων τις κατεσπάραξε πάντα τὰ κατ' αὐτοῦ ἐφορηήσαντα ζῶα· δύο δὲ περιφρημοὶ θηριομάχοι ἀνίκανοι ὑπ' αὐτοῦ κατέστησαν πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἀγῶνος.

Παρίστατο ἐν τῷ βασιλικῷ θεωρεῖῳ, ἀπαθῆς καὶ ὑπερήφανος, ἡ εὐγενὴς κυρία de Chalus. Αὕτη ἄφησε νὰ καταπέσῃ τὸ χειρόκτιόν της ἐν τῇ κονίστρᾳ, καὶ παρεκάλεσεν ἕνα ἐκ τῶν παρακαθημένων ἱπποτῶν ἵνα τὸ περισυνάξῃ. Ἄπας ὁ λαὸς συνεταράχθη, διότι ὁ ἱππότης ἐξώρμησε. Μετ' ὀλίγον ἐν τῇ κονίστρᾳ σκληρὸς συνήφθη ἀγὼν, ἐν ᾧ ὁ λέων ἐφονεύθη, ὁ δὲ νικητὴς ἐπανέφερε τῇ κυρίᾳ τὸ χειρόκτιον, ὅπερ μετὰ τῆς ἀνδρείας ἔλαβε. Κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα τὰ χειρόκτια ἦσαν ἀναφαίρετα τῆς ἐνδυμασίας τῶν εὐγενῶν. Ἐν καιρῷ ἐκστρατείας οἱ ἱππῶται ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ φέρωσι χειρόκτια. Ἐθεωρεῖτο ὡς γυμνότης παρὰ ταῖς κυρίας τὸ νὰ μὴ φέρωσι χειρόκτια. Ταῦτα δ' ἦσαν κεκοσμημένα διὰ λεπτοτάτων καὶ πλουσιῶν κεντημάτων.

Οἱ κατασκευασταὶ χειροκτίων μετέβαινον εἰς Φλωρεντίαν, ἵνα μάθωσι τὸ ἐπάγγελμα, τὸ μυστήριον τοῦ κοψίματος, τὴν κομψότητα τῶν ῥαφῶν, τὴν τέχνην τῆς χρωματίσεως τῆς μετὰ τῆς καὶ τῆς δορᾶς τῶν ἐριφίων, ἰδίᾳ δὲ τὴν σύνθεσιν τῶν ἄρωμάτων, δι' ὧν διεβροχευαῦτα.

Ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων ἐπέβαλε τοὺς ἰταλικοὺς συρμούς εἰς τὴν Γαλλίαν. Ἐπειδὴ ὅμως τίποτε ἢ Γαλλία δὲν παραλαμβάνει ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ χωρὶς νὰ τὸ καθωραίωσῃ, ἡ εὐρωπαϊκὴ βιομηχανία τῶν χειροκτίων παρέλαθεν ἐξ αὐτῆς τότε τὰ διὰ ἰχνογραφημάτων πεποικιλμένα χειρόκτια, τὰ ἐν ταῖς ῥαφαῖς μέταλλα φέροντα καθὼς καὶ δίστιχα πολλάκις. Τὰ χειρόκτια τὰ γυμνοὺς ἐγκαταλείποντα τοὺς δακτύλους, καθὼς καὶ τὰ χρυσαῖς φέροντα βαλάνοους κατέστησαν τότε περιφρημα.

Πρὸς κατασκευὴν τῶν χειροκτίων, ἄτινα ἔ-

πρεπε νὰ φορῆ ἐν τῷ κυνηγιῷ ὁ φέρων τὸν ἱερακκα εὐγενὴς, ἀπῆρτετο ἀληθῆς καλλιτέχνης, ἰδίᾳ ὅπως ποικίλλη ταῦτα διὰ πλείστων ἀραβουργημάτων.

Ὁ Ῥοβέρτος Walpole ἐκέκτητο ζεύγος χειροκτίων, ἄτινα προήρχοντο ἐκ κληροδοτήματος πολλῶν γενεῶν, ἔφερε δὲ ταῦτα μόνον κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας, καὶ ὅτε ἐνόμιζεν ὠφέλιμον ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι κατήγετο ἐξ ἱστορικῆς οἰογενείας.

« Ἀπασα ἡ Γαλλία ἐγευματίσεν εἰς Strawberry, ἔγραψε ὁ Κ. καὶ ἡ Κ. Chatelet, ὁ δούξ τοῦ Liancourts, οἱ πρέσβεις τῆς Ἰσπανίας καὶ τῆς Πορτογαλλίας, οἱ Holderness, οἱ Fitz-Roys. . . Ἐπὶ τέλους εἴμεθα εἰκοσιτέσσαρες εἰς τὴν τράπεζαν. Πάντες οἱ προσκεκλημένοι μου ἀφίκοντο παρ' ἐμοὶ τὴν ἐνδεκάτην. Μετέβην πρὸς ὑποδοχὴν τῶν εἰς τὰς θύρας τῆς ἐπαύλεως φέρων λαίμοδετὴν δικτυόπλεκτον, καὶ ζεύγος χειροκτίων κεντημένων μέγχοις ἀγκωνος, ἄτινα προήρχοντο ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον τὸν Α' ».

Εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους τὰ χειρόκτια κατέστησαν ἀπαραίτητα σχεδὸν εἰς πάντας. Παρὰ τοῖς Ἀγγλοῖς εἶνε σημεῖον κομψότητος. Παρ' αὐτοῖς καθὼς καὶ τοῖς Γερμανοῖς τὰ χειρόκτια ἐπιβαρύνουσιν ἀρκετὰ τὸν προῦπολογισμόν ἐκάστου ἐν τῷ κεφαλαίῳ τοῦ καλλωπισμοῦ. Ἐν Γαλλίᾳ τὰ χειρόκτια εἶνε τὸ κυριώτερον στόλισμα τοῦ συρμού.

* * Α.

ΤΑ ΑΥΤΟΓΡΑΦΑ

Τίς δὲν ἀγαπᾷ τὰ αὐτόγραφα; Τίς δὲν ἀναμένει μετὰ συγκινήσεως ἐπιστολὴν παρ' ἀγαπητοῦ προσώπου; Καὶ ὅταν λάβῃ τοιαύτην, τίς εἶνε ὁ ψύχραιμος καὶ ἀναίσθητος ἐκεῖνος, ὅστις δὲν τὴν ἀποσφραγίζει διὰ τρεμούσης χειρὸς καὶ δὲν τὴν ἀναγινώσκει ἀπαξ, δις καὶ τρίς καὶ δὲν τὴν φυλάττει κατόπιν ἐν τοῖς ἀδύτοις τῶν ἐρμαρίων του;

Καλὸν ἢ κακόν, εὐχάριστον ἢ δυσάρεστον τὸ μελανόστικτον αὐτὸ χαρτίον, θαλερὸν ἢ μεμαραμένον φύλλον καταπίπτον ἐκ τῆς ζωῆς προσφιλοῦς προσώπου, ἐμπαιεῖ ἡμῖν ἰσχυρὰν αἴσθησιν καὶ καταλείπει ἄσβεστον τὴν ἀνάμνησιν. Καὶ ἐνίοτε ὅταν αἱ τρίχες μας ἔχωσι λευκανθῆ πλέον καὶ ἡ καρδία μας πάλλῃ ἡρέμα ὡς μηχανὴ παλαιοῦ ὥρολογίου, ἀναζῶμεν ἐπὶ στιγμὴν ὁπότεν τύχωμέν τι ἐκ τῶν παλαιῶν ἐκείνων χαρτίων, ἄτινα μᾶς ἐνέπλησαν ποτε χαρᾶς ἢ πόνου ἐφημέρου, ἐλπίδων κούφων, αἵτινες ἀπέπτησαν ἀνεπιστρεπτὴ μετὰ τῆς νεότητος ἡμῶν.

Ἄλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλοι, οἵτινες ἀγαπῶσι δι' ἄλλον λόγον καὶ κατ' ἄλλον ὄλως διάφορον

τρόπον τὰ αὐτόγραφα: οἱ συλλέκται. Στρεβλώσαντες οὗτοι τὸ σύνηθες αἰσθημα πρὸς γραφὴν προσφιλή, μετεποίησαν αὐτὸ εἰς ἀπλὴν μονομανίαν φιλοτέχνου ἐπιθυμοῦντος νὰ συνκροίση ὡς πλεῖστα τεμάχια χαρτίων γεγραμμένων, οὐχὶ ὑπὸ χειρῶν ἀγαπητῶν, ἀλλ' ὑπὸ χειρῶν ἐπισήμων. Διαίρουνται δὲ οἱ συλλέκται οὗτοι εἰς δύο τάξεις: οἱ μὲν προσπορίζονται παντοιοτρόπως γραφὰς διασήμεων ἀνδρῶν πρὸς αὐτοὺς ἀπειθυνομένας, οἱ δὲ ἀδιαφόρως οἷον δῆποτε χειρόγραφον. Τόσῳ δ' ἀνεπτυγμένη παρ' αὐτοῖς τυγχάνει ἡ μονομανία αὕτη, ὥστε ἐφευρίσκουσι συνήθως πανουργότατα στρατηγήματα ὅπως ἐπιτύχῃσι τοῦ σκοποῦ τῶν οἱ εἰς τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνήκοντες. Οὕτως ὁ Κάρολος Νωδιὲ ἔλαβέ ποτε ἐπιστολὴν παρ' ἀγνώστου δηλοῦντος φιλοφρονέστατα αὐτῷ ὅτι, ἐπειδὴ ἔμαθεν ἕκ τινος ἐφημερίδος ὅτι ὑποφέρει ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, δύναται νὰ τῷ συστήσῃ ἀλάνθαστόν τι φάρμακον, ὅπερ γνωρίζει.

Ὁ Νωδιὲ δὲν ἔπασχε ποσῶς ἐκ καρδιακοῦ νοσήματος, οὐδ' εἶχεν ἐπομένως ἀνάγκην τοῦ φαρμάκου, ἀλλὰ πῶς νὰ μὴ εὐχαριστήσῃ ἀνθρώπον τόσῳ ἐνδιαφερόμενον περὶ τῆς υἱείας του; Ἐγραψε λοιπὸν τέσσαρας γραμμὰς εὐχαριστηρίους πρὸς αὐτόν, ἀγνοῶν ὅτι ἐπλούτει δι' ἑνὸς αὐτογράφου του τὴν συλλογὴν μανιώδους συλλέκτου, ἐξευρόντος τὸ παράδοξον τοῦτο φαρμακολογικὸν μέσον ὅπως τὸ ἐπιτύχῃ.

Οἱ ἀνήκοντες εἰς τοὺς ἀδιαφόρως συλλέγοντας αὐτόγραφα δύναται δι' ἀπλουστέρων μέσων νὰ προμηθευθῶσι τοιαῦτα, ἰδίως δὲ διὰ χρημάτων. Ὑπάρχουσιν ἐν Παρισίοις παλαιοπῶλαι βιβλίων ἀναδεχόμενοι παραγγελίας χειρογράφων ζώντων ἢ καὶ τεθνεώτων συγγραφέων. Ἀντὶ ἑνὸς φράγκου δύναται τις ν' ἀποκτήσῃ προσκλητήριον τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ. Ὁ Λαμαρτίνος, καθὼ νεκρὸς, εἶν' ὀλίγον ἀριθώτερος: ἡμίσεια σελὶς τῆς ὠραίας αὐτοῦ γραφῆς τιμᾶται ἀντὶ δύο ἢ τριῶν φράγκων. Τὰ δυσανάγνωστα καὶ στρυφνότατα αὐτόγραφα τοῦ Ἀλφρέδου Μυσσὲ εἶνε σπανιώτατα καὶ πληρώνονται διὰ στυλινῶ χρυσίου. Ἀλλὰ τὰ τοῦ Θεοφίλου Γωτιὲ εἶνε ἔτι πολυτιμότερα καὶ τὸ εἰσάχιστον γραμματίον αὐτοῦ πωλεῖται ἀντὶ δύο εἰκοσαφράγκων, τινὰ δὲ φθάνουσι καὶ μέχρις ἑκατὸν φράγκων. Ὑποτίθεται δὲ ὅτι ἡ ὑπερτίμησις τῶν αὐτογράφων αὐτοῦ ἐπιστολῶν δὲν ὀφείλεται εἰς τὸ θαυμάσιον ὕφος τοῦ κατ' ἐξοχὴν *styliste* ἐκ τῶν γάλλων συγγραφέων, ἀλλ' ἀκόμη εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτῶν, ὅπερ συνήθως οὔτε κόσμιον εἶνε οὔτε ἀπηλλαγμένον σκανδαλωδῶν ἐκφράσεων. Τούτου δ' ἔνεκεν καὶ ὁ γάλλος ἐκδότης Charpentier, παρητήθη τῆς ἰδέας νὰ ἐκδώσῃ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ Γωτιὲ, διότι θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ

περιλάβῃ ἐν αὐτῇ πολλὰς ἐπιστολάς ἀπηλλαγμένας τοιούτων ἐκφράσεων.

Εἶνε ὁμως κομικώταται αἱ πλάναι ἐν αἷς ἐμπύπτουσιν οἱ ἀπλούστεροι ἐκ τῶν συλλεκτῶν, οἱ συλλέγοντες καὶ ὁλοκρῶν συλλέγοντες αὐτόγραφα διασήμεων προσώπων γεγραμμένα ὑπὸ συγχρόνων ἀγυρτῶν καὶ ἀπατεῶνων. Ἀναμφισβητήτως δὲ τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ αὐτῶν κατέχει ὁ συλλέκτης ἐκεῖνος, ὁ ἀγοράσας 197 γράμματα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου πρὸς τὸν Ἀριστοτέλην, τῆς Κλεοπάτρας πρὸς τὸν Καίσαρα, τοῦ Λαζάρου πρὸς τὸν ἀπόστολον Πέτρον, τῆς Μαρίας Μαγδαληνῆς πρὸς τὸν Ἰσκαριώτην Ἰουδαν... πάντα γεγραμμένα ἐπὶ χάρτου καὶ... γαλλιστί! Γ*

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ

Ὁ Ἀντισθένης σκόπτων τοὺς Ἀθηναίους, σεμνυνομένους ὅτι εἶνε γηγενεῖς, ἔλεγεν ὅτι κατ' οὐδὲν ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν κοχλιῶν καὶ κανθάρων.

* *

Ὁ αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι καθὼς ὑπὸ τῆς σκωρίας ὁ σίδηρος, οὕτω καὶ οἱ φθονεροὶ ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἠθους κατατρῶγονται.

* *

Ὁ Διογένης παρετήρησε ποτὲ τὸν Δημοσθένην τὸν ῥήτορα γευματίζοντα ἐν καπηλείῳ. Ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνος ἐξ ἐντροπῆς ὑπεχώρησεν εἰς τὸ βάθος τοῦ καπηλείου, «Τοσοῦτῳ μᾶλλον, εἶπε, θὰ εἶσαι ἐν καπηλείῳ, ὅσῳ βαθύτερον ὑποχωρεῖς.»

* *

Ἀνθρώπου πονηροῦ ἐπιγράψαντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν *Μηδὲν εἰσὶτω κακόν*, ὁ Διογένης εἶπε: «Καὶ τότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ποῦ νὰ εἰσέλθῃ;»

* *

Ἄλλοτε παρατηρήσας ἐπὶ οἰκίας ἀσώτου τὴν ἐπιγραφὴν *Οἰκία πρὸς πώλησιν*, — Ἦξευρα, εἶπεν, ὅτι οὕτω κραιπαλώσα ταχέως θὰ ἐξεμῆσῃ τὸν κύριόν σου.»

* *

Τὸν ἔρωτα εἶπε σχολαζόντων ἀσχολίαν.

* *

Ἐρωτηθεὶς διατί τὸ χρυσίον εἶνε κίτρινον; «Διότι, εἶπε, πολλοὺς ἔχει τοὺς ἐπιβουλεύοντας.»

* *

Θαυμάζοντας τινὸς τὰ ἐν Σαμοθράκῃ ἀναθήματα, ὁ Διογένης εἶπε: «Πολὺ πλειότερα θὰ